

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

*Přehled výzkumů
1957*

Brno 1958

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

*Přehled výzkumů
1957*

Brno 1958

PD 1520/1957 (1958)

14013/60

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1 9 5 7

Vydává : Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor : Dr Josef Poulik

Redaktoři : Dr A.Benešová, Dr B.Klíma

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

O b s a h :

		Str.
J.Poulik	Úvodní slovo.	5
	<u>Soustavné a větší výzkumy</u>	
B.Klíma	Objev paleolitického pohřbu v Pavlově	7
R.Tichý	Sídliště s volutovou keramikou u Mohelnice	14
R.Tichý	Zachraňovací výzkum v cihelně u Žop	18
Č.Staňa	Volutové sídliště v Rousínově	21
A.Benešová	Zpráva o výzkumu eneolitické osady na Starých Zámcích v Brně-Líšni	23
J.Pavelčík	Sídliště s kanelovanou keramikou u Havřic	26
K.Tihelka	Výzkum na sídlišti z doby bronzové na návrší Cezavách u Blučiny	28
J.Ondráček	Únětické pohřebiště ve Vyškově	36
I.Peškař	Sídliště z období únětické a velatické kultury v Rajhradě	39
J.Nekvasil	Sídliště lidu popelnicových polí v Tišnově	42
J.Nekvasil	Horákovský hrob v Brně-Líšni	43
K.Ludikovský	Výzkum laténského kostrového pohřebiště v Lovčičkách	46
J.Meduna	Laténské sídliště v Němčanech	52
J.Meduna	Výzkum laténského sídliště ve Strachotíně	55
R.Tichý	Výzkum staroslovanského pohřebiště v Dolních Věstonicích	57
M.Kostelníková	Slovanské pohřebiště na "Trapíkově" u Mikulčic	60
J.Poulik	Velkomoravské hradiště "Valy" u Mikulčic	66
Č.Staňa	Slovanský výzkum na Starých Zámcích u Líšně	74
B.Novotný	Výzkum hradiště "Pohansko" u Nejdku	76
B.Novotný	Výzkum v Podivíně a okolí	80
J.Král	Zjišťovací archeologický průzkum cisterciáckého kláštera ve Žďáře n.Sáz.	84
M.Stloukal	Poznámky k anthropologickému rozboru žárových pohřbů	87
	<u>Zachraňovací a drobné výzkumy</u>	
A.Benešová	Činnost záchranné služby v roce 1957	92
B.Klíma	Nové paleolitické stanoviště u Přibic	94
B.Klíma	Nová stopa paleolitického osídlení v Moravském Krasu	95

	Str.
J.Král, J.Pavelčík Záchranný výzkum v Brumovicích	96
A.Benešová Eneolitické žárové hroby v Lutotíně	98
A.Benešová Nové nálezy zvoncovitých pohárů v Předmostí u Přerova	99
Č.Staňa Časné únětické hroby v Blučině	100
Č.Staňa Únětický hrob v Lanžhotě	101
J.Ondráček Únětický hrob z Ořechova, okr.Brno	102
J.Ondráček Únětické a věteřovské sídliště v Přibicích, okr.Židlochovice	102
J.Ondráček Únětická keramika z Uhřic, okr.Boskovice	102
J.Ondráček Únětické hroby na Cezavách u Blučiny	103
J.Ondráček Únětické sídliště v Bratčicích, okr.Židlochovice	104
J.Nekvasil Dva hroby kultury mohylové v Křídlovkách	104
J.Meduna Zachraňovací výzkum v Přibicích	105
J.Říhovský Nové nálezy velatické kultury	106
J.Říhovský Žárové pohřebiště v Klentnici	106
J.Nekvasil Nové nálezy kultury lidu popelnicových polí z Tovačova	107
J.Nekvasil Ojedinelý platěnický hrob v Kunovicích, okr.Val.Meziříčí	108
K.Ludikovský Laténský kostrový hrob z Jiřikovíc u Brna	108
I.Peškař Žárový hrob z mladší doby římské v Přibicích, okr.Židlochovice	109
I.Peškař Další hrob na pohřebišti z doby římské u Mikulova	109
Č.Staňa Drobné nálezy na slovanských sídlištích na Mor.	111
J.Říhovský Nález středověké keramiky ve Zlatých Horách	113
K.Ludikovský Zjišťovací výzkum na zaniklé habánské usedlosti v Rakvicích, okr.Břeclav	113
B.Novotný Záchranný výzkum v Brně - Orlí ulici	114
A.Benešová Pravěké nálezy u Rašovic, okr.Bučovice	115
J.Ondráček Sídlíště s moravskou malovanou a únětickou keramikou u Hustopečí	115
J.Ondráček Eneolitické, věteřovské, halštatské a mladolá- ténské sídliště v Lobodících, okr.Kojetín	116

Seznam výzkumů.

Mapka území historické Moravy a Slezska s nalezišti.
Bibliografie pracovníků ustavu za rok 1957.

Úvodní slovo.

Se zřetelem k tomu, že program na Výroční pracovní poradě československých archeologů v Liblicích je značně rozsáhlý, nebylo ani možné, aby pracovníci odbočky Archeologického ústavu ČSAV v Brně mohli podat obraz své terénní i teoretické práce za rok 1957. Tato skutečnost vedla pak mladé vědecké a odborné pracovníky k tomu, že vyslali k podepsanému své zástupce, kteří tlumočili přání, aby u příležitosti zmíněné porady podali nějakou formou výčet své činnosti a pracovní náplně za uplynulý rok, při čemž by upozornili na nejzávažnější výsledky své badatelské práce v oblasti historického území Moravy a Slezska.

Tento návrh byl akceptován a dospělo se k závěru, že každoročně odbočka vydá u příležitosti porad v Liblicích svazek přehledných zpráv. V celostátním rámci činnosti svého mateřského ústavu v Praze řešili pracovníci odbočky základní i dílčí úkoly, při čemž se přihlíželo k tomu, aby se práce netříštila u otázek méně významných. Pro budoucnost byl také již během roku 1957 položen základ zejména pro teoretický a terénní výzkum, týkající se nejstarší prvobytné společnosti /Dolní Věstonice, Pavlov/ a studia doby, v níž vzniká a rozvíjí se raně feudální Velkomoravský stát /Mikulčice, Staré Město, Dolní Věstonice, Staré Zámky u Líšně/. V tom směru dosáhlo již brněnské pracoviště AÚ úspěchů mezinárodních, což konečně potvrdilo i presidium Československé akademie věd v Praze.

Při řešení základních otázek pravěkých a časně historických dějin v oblasti Moravy a Slezska nebyly však opomíjeny i výzkumy zachraňovací. Bylo provedeno celkem 64 akcí, jejichž obraz nejlépe vyjadřuje mapka v textu. Těmito zachraňovacími výzkumy byly objeveny i takové lokality, které pomohou v budoucnosti řešit i některé otázky v rámci daných hlavních úkolů.

J. Poulík

CHRAŇTE A POMÁHEJTE ZACHRAŇOVAT PAMÁTKY PO DÁVNÝCH OBYVATELÍCH MORAVY I

Pravěká sídliště a pohřebiště jsou jedinými doklady o životě a osudech našich předků v dobách, z nichž nemáme písemné zprávy. Tyto památky jsou chráněny zákonem a jejich svévolné ničení je trestné.

V době velkých technických vymožeností, rozsáhlých staveb, hlubokého orání a terénních úprav se naráží velmi často na zbytky pravěkých objektů. Setkáváte se s nimi při práci v pískovnách a cihelnách, při hloubení studní a základů staveb a pod. Pomozte nám zachránit tyto přímé svědky dávné minulosti a jediné prameny poznání života našich předků! Jde zejména o střepy hliněných nádob, kamenné, bronzové nebo železné nástroje, zbraně a ozdobné předměty a nálezy kosterních pozůstatků.

Každodenně jsou tyto výsledky práce pravěkého člověka odhalovány a z nevědomosti nebo z nedostatku odpovědnosti a úcty k hmotné kultuře pravěkého lidstva ničeny. Ztrácí se tím nenávratně často nenahraditelný materiál, který by mohl přispívat k vyřešení dosud nejasných otázek hospodářského a kulturního života v našich zemích od prvního výskytu člověka až do historické doby.

Často při své práci narážíme na obavy, že ohlášením nálezu se zastaví práce na stavbách a výkopem převrátí nahoru mrtvá půda. Tyto obavy jsou naprosto neodpodstatněné. Vzájemnou dohodou se výzkum zařídí tak, aby práce na stavbách nebyla žádným způsobem narušena a prokopaná plocha se vždy uvede do původního stavu.

Aby se zabránilo ničení pravěkých památek a aby byla zachycena nová naleziště zřizuje Archeologický ústav ČSAV v Brně záchrannou službu. Ke zvládnutí svého úkolu potřebujeme nejúžší spolupráci širokých vrstev obyvatelstva, kterému záleží na uchování historických kulturních hodnot. Staňte se našimi spolupracovníky! Ohlaste nám ihned každý nález! Nepokoušejte se provádět záchranné práce sami! Je třeba nechat nalezené předměty pokud možno v původním uložení, protože i prostředí nálezu je důležité, někdy dokonce i důležitější než předmět sám. Před příchodem členů naší záchranné služby je třeba provést jen to, co je bezpodmínečně nutné pro zachranu nálezu. Uvědomte si svoji odpovědnost a možnost přispívat k poznání naší nejstarší historie!

Žádáme, aby MNV zveřejnily naši výzvu ve své obci především mezi rolníky, aby školy zdůraznily význam archeologie svým žákům, aby stavební podniky, správy pískoven a cihelen, JZD, STS a státní statky zvýšily pozornost při pozemních pracích, aby musea propagovala zachraňovací archeologické výzkumy. Prosíme všechny zájemce o pomoc při zachraně památek.

Zašlete nám laskavě adresy soukromých sběratelů, zájemců o archeologii a těch, kteří by s námi chtěli spolupracovat při vyhledávání a ohlašování nálezů.

Za ochotu Vám již předem děkujeme!

Nové nálezy hláste buď prostřednictvím MNV nebo přímo na adresu

Archeologický ústav ČSAV,
Brno, Stalinovy sady 19/23.
Telefon 37460.

SLB-BOK-Q 478876

PD 1520

1957. (1958.)

A